

DOHODA MEZI ČR A USA O SPOLUPRÁCI V OBLASTI OBRANY (Defence Cooperation Agreement, DCA)

---

 mocr.army.cz/scripts/detail.php

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Obsah dohody DCA:

Co je obsahem DCA?

- DCA upravuje především právní postavení příslušníků ozbrojených sil USA v rámci případného plnění jejich úkolů na území České republiky.
- Součástí DCA je i seznam vojenských zařízení a prostorů Armády České republiky, které budou moci ozbrojené síly USA za předem dohodnutých podmínek využívat. Tato zařízení a prostory zůstanou i nadále plně ve vlastnictví ČR. Podmínky jejich užívání budou vždy dohodnuty tak, aby to bylo přínosné pro obě strany.
- DCA upravuje řadu dílčích oblastí včetně jurisdikce nad americkými vojáky, odpovědnost za jimi způsobené škody, osvobození od cel a daní, najímání místních pracovníků, podmínky provozování motorových vozidel či logistické podpory.

Přijde Česká republika uzavřením DCA o svou suverenitu?

Je její uzavření vynuceno Spojenými státy?

- DCA je klasickou mezinárodní smlouvou uzavřenou mezi dvěma suverénními státy. Její schválení podléhá souhlasu české vlády, Parlamentu ČR i následné ratifikaci prezidentem republiky.
- DCA bude schválena za podmínek stanovených Ústavou ČR. V rámci vyjednávacího a schvalovacího procesu jsou dodržovány všechny zákonné podmínky. Konečné rozhodnutí České republiky bude suverénní a nevynucené.

Přijde ČR o kontrolu nad částmi svého území či nad některými letišti nebo vojenskými základnami, protože je

budou moci využívat Američané?

- DCA určuje zařízení a prostory, které budou moci američtí vojáci využívat v případě plnění úkolů na území ČR. Na konkrétním působení amerických vojáků v těchto prostorech a zařízeních se obě strany vždy předem dohodnou (případ od případu) a stanoví jeho jasné podmínky.
- Všechny budovy, zařízení a pozemky zůstanou i nadále ve vlastnictví ČR. Budou využívány Armádou ČR a americkými vojáky společně. Na základě domluvy pak mohou být určité části využívány výlučně americkými ozbrojenými silami, a to za přesně stanovených podmínek.

Jak se DCA liší od smlouvy SOFA, která platí v rámci NATO?

- Dohoda mezi členskými zeměmi NATO o statutu jejich ozbrojených sil (NATO SOFA), podepsaná v roce 1951, je mnohostrannou mezinárodní smlouvou platící v ČR již téměř 23 let. Upravuje právní postavení ozbrojených sil států NATO na území jiných členských států. Sama NATO SOFA předpokládá, že si členské státy mezi sebou mohou některé záležitosti podrobněji upravit, čímž ji de facto doplní.
- DCA upravuje i ty oblasti, kterým se NATO SOFA nevěnuje (právní postavení dodavatelů amerických ozbrojených sil, ochranu životního prostředí).
- Ačkoli je NATO SOFA dobrým a již dlouhá léta platným základem pro obrannou spolupráci v rámci NATO, je pro obě strany výhodné nastavit si bilaterální obrannou spolupráci nad její rámec a podrobněji.

Není DCA pouze záminkou, aby Spojené státy mohly na území České republiky přivést své vojáky?

DCA neposkytuje Spojeným státům žádné automatické oprávnění umístit příslušníky svých ozbrojených sil na území ČR. K tomu bude vždy potřeba samostatné schválení českým parlamentem podle čl. 43 Ústavy. Na tom DCA nic nemění.

Američtí vojáci na území ČR:

Kolik amerických vojáků bude v České republice na základě DCA umístěno?

DCA žádný takový počet neurčuje. Jejím účelem je nastavit obecné podmínky pro případné působení amerických vojáků v ČR, pokud se na něm obě strany dohodnou a pokud to bude ze strany ČR schváleno. Počet amerických vojáků na území ČR bude odpovídat praktickým potřebám naší spolupráce. Dohoda neposkytuje Spojeným státům automatické právo vyslat do ČR své vojáky.

Budou si američtí vojáci na našem území moci dělat cokoli bez právní odpovědnosti? Bude se na ně vztahovat působnost českých soudů?

- Již platná NATO SOFA obsahuje pravidla pro rozdělení jurisdikce nad vojáky na cizím území mezi vysílající a hostitelský stát, tedy i nad americkými vojáky v ČR.
- DCA tato pravidla dále zpřesňuje. Žádný příslušník amerických ozbrojených sil na území České republiky nebude beztrestný. Podle NATO SOFA i DCA se bude působnost českých soudů vztahovat na americké vojáky zejména v případech, kdy se dopustí trestného činu vůči občanu ČR.

Povede DCA k výstavbě americké základny na území ČR?

Nikoli, samotná DCA nepovede k výstavbě amerických vojenských základen na území ČR ani ke stálé přítomnosti amerických vojáků. Jejím účelem je nastavit obecné podmínky pro případné působení amerických vojáků v ČR, pokud se na něm obě strany v budoucnosti dohodnou, a pokud to bude ze strany ČR v každém jednotlivém případě schváleno.

Budou na území ČR jaderné zbraně či jiné zbraně hromadného ničení?

- Ne, DCA nepovede k rozmístění jakýchkoli zbraní hromadného ničení na území ČR.
- Rozmístění jaderných zbraní USA v Evropě v souladu s jadernou politikou NATO je dlouhodobě etablované (již z doby studené války) a nelze předpokládat, že se na něm v dohledné době bude cokoli měnit.
- Současná podoba alianční jaderné politiky a rozmístění amerických jaderných zbraní v Evropě jsou ze strany USA a ostatních členů NATO považovány za funkční a dostatečné. Rozmístění jaderných zbraní na území ČR ani dalších zemí východního křídla NATO se nepředpokládá a ze strany USA není navrhováno.
- Nic na tom nemění ani údajně plánované rozmístění ruských nestrategických (taktických) jaderných zbraní v Bělorusku. Vzhledem k faktu, že ruské jaderné zbraně jsou například v Kaliningradské oblasti, jejich umístění v Bělorusku není z pohledu alianční bezpečnosti podstatné. Jedná se jen o ruský trolling.
- Dohoda DCA umožní americké straně při respektování suverenity a právních závazků ČR umisťovat a skladovat svůj obranný materiál na území ČR. Takové skladování bude vždy předem oznámeno české straně a bude s ní koordinováno. Obranný materiál bude moci být umístěn pouze v dohodnutých zařízeních a prostorech, které jsou českými vojenskými prostory.

Proces sjednávání dohody:

Jak bylo Ministerstvo obrany pověřeno jednat o DCA a jaký mělo mandát?

- Mandát pro jednání o DCA byl schválen vládou ČR.

- Po ukončení jednání s americkou stranou o textu DCA na pracovní úrovni vypracovalo Ministerstvo obrany návrh na sjednání Dohody, který byl v březnu 2023 projednán v mezirezortním připomínkovém řízení za účasti všech ministerstev a dalších příslušných úřadů.
- Následně byla DCA schválena vládou dne 26. dubna 2023.
- Nyní proběhne podpis DCA a následně bude DCA předložena oběma komorám Parlamentu ČR k souhlasu s ratifikací.
- Text DCA byl v průběhu jednání utajován stupněm „Vyhrazené“. Důvodem bylo to, že jde o strategickou mezinárodní smlouvu, jednání o ní byla citlivá a z hlediska vyjednávací strategie nebylo vhodné, aby byl její obsah veřejně znám před ukončením jednání s americkou stranou. Nyní je celý text Dohody volně přístupný.

27.4.2023

DOHODA MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI O SPOLUPRÁCI V OBLASTI OBRANY (pdf, 712kB)

Jak a kdy vstoupí DCA v platnost?

- DCA je mezinárodní smlouvou, k jejímuž vstupu v platnost Ústava ČR vyžaduje, aby po jejím podpisu byly obě komory Parlamentu ČR požádány o souhlas s ratifikací (je vyžadován souhlas nadpoloviční většiny přítomných poslanců nebo senátorů). Následně vlastní ratifikaci provede prezident republiky podpisem ratifikační listiny.
- Ministerstvo obrany ČR konzultovalo obsah navrhované dohody DCA i se zástupci opozičních parlamentních stran.
- DCA vstoupí pro ČR v platnost třicátým dnem následujícím po výměně písemných oznámení mezi smluvními stranami, a to dnem pozdějšího oznámení, kterým se smluvní strany informují o tom, že každá z nich splnila své vnitrostátní postupy potřebné pro vstup DCA v platnost.

- Ustanovení DCA budou podle článku 10 Ústavy ČR po jejím vstupu v platnost přímo vykonatelná a budou mít přednost před zákonem. Stanoví-li tedy DCA něco jiného než zákon, použije se ustanovení DCA.